

PROF. ANDRZEJ MACIEJ LUBOWSKI
Politechnika Poznańska, Wydział
Architektury, Katedra Rysunku,
Malarstwa, Rzeźby i Sztuk Wizualnych

Poznań, 29.10. 2018 r.

RECENZJA

PRACY DOKTORSKIEJ PANI **MGR AGATY KOSMACZ** Z DZIEDZINY SZTUK PLASTYCZNYCH W DYSCYPLINIE ARTYSTYCZNEJ SZTUKI PIĘKNE, ZREALIZOWANEJ POD OPIEKĄ PROMOTORSKĄ DR HAB.. ARKADIUSZA MARCINKOWSKIEGO PROF. AKADEMII SZTUKI W SZCZECINIE , WSZCZĘTEJ 9 MARCA 2017 R. NA WYDZIALE SZTUKI UNIwersYTETU TECHNOLOGICZNO-HUMANISTYCZNEGO W RADOMIU

Ogólne informacje o doktorantce

Mgr Agata Kosmacz urodziła się w 1980 roku w Szczecinie. W 1999 r. rozpoczęła studia na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu na kierunku: Ochrona Dóbr Kultury ze specjalnością Historia Sztuki, w 2001 r rozpoczęła studia w Wyższej Szkole Sztuki Użytkowej w Szczecinie na kierunku grafika użytkowa, które zakończyła dyplomem w 2006 r. Tematem dyplomu było opracowanie graficzne książki Wiktora Pielewina pt. *Życie owadów*. Promotorem pracy dyplomowej był prof. Grzegorz Marszałek. Mgr Agata Kosmacz odbyła dodatkowo Akademicki kurs typografii na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Od urodzenia jest związana ze Szczecinem, gdzie też w 2009 r. rozpoczęła pracę w Zachodniopomorskim Uniwersytecie Technologicznym. Prowadzi tam zajęcia ze struktur wizualnych, psychologii widzenia , komunikacji wizualnej oraz z podstaw grafiki wydawniczej.

Ocena działalności artystycznej

Mgr Agata Kosmacz zajmuje się projektowaniem graficznym. Prace projektowe mgr Agaty Kosmacz wyróżniają się wysokim poziomem artystycznym oraz wykazują dobre przygotowanie zawodowe. Specjalnie upodobała sobie książkę artystyczną formę przekazu artystycznego, zdefiniowaną a w latach 70. ubiegłego wieku. Są to dzieła artystyczne w formie książki, przypominające książkę, albo zainspirowane dowolnymi aspektami tworzenia książki. Jej dorobek artystyczny to udział w wielu wystawach zbiorowych w kraju oraz za granicą . W 2016 r. brała udział w wystawie pt. *Shakespeare now ! Contemporary Book Art* w Centralnej Bibliotece w Liverpoolu. W 2011 r. odbyła się Jej indywidualna wystawa *Book on the elements* w Schloss Broellin w Niemczech. W 2002 r. otrzymała wyróżnienie na Festiwalu Plakatu w Krakowie, a w 2011 r. wzięła udział w konkursie *Artists books on tour* - MAK

Museum w Wiedniu w Austrii, w którym otrzymała wyróżnienie i brała udział w wystawie pokonkursowej

Była także kuratorką wielu wystaw, warsztatów i festiwalu. Doktorantka wykazuje się interesującym i znaczącym dorobkiem artystycznym przedstawionym w portfolio.

Ocena pracy doktorskiej

Rozprawa doktorska, nad którą pracowała mgr Agata Kosmacz, nosi tytuł: *Satzspiegel. Symboliczna przestrzeń książki*. Termin Satzspiegel jest pojęciem z terminologii drukarskiej i dotyczy w uproszczeniu pola zadruku. Oczywiście jako tytuł rozprawy doktorskiej ma szersze znaczenie i jest użyte w formie symbolicznej. Autorka przyjęła w pracy teoretycznej wielowątkową narrację nieliniarną, wynikającą z końca wielkich narracji i perspektywy feministycznej. Rozprawa teoretyczna składa się ze wstępu i trzech rozdziałów: 1. *Miasto*, 2. *Złoty podział*, 3. *Narzędzia projektowe czy emanacja wewnętrznej struktury*. We wstępie autorka wyjaśnia pojęcie Satzspiegel oraz określa sposób narracji użytej w ramach swojej pracy określając ją jako subiektywną, wielowątkową, nieliniarną. W poszczególnych rozdziałach Kandydatka kolejno przeanalizowała zagadnienia twórcze i projektowe w optyce: topograficznej, matematycznej i historycznej. W pierwszym rozdziale próbuje ona znaleźć język dla opisu miasta. Posłużyła się w tym celu kategoriami zaproponowanymi przez Deyana Sudjica oraz tekstem Paula Friedeborna przetłumaczonym na język polski pt. *Opis miasta Szczecina z XVII wieku*. Drugi rozdział traktuje o złotym podziale, odnosząc się do rozumienia liczb przez starożytnych Greków i przykładów stosowania złotego podziału w architekturze i projektowaniu. Prezentowane są także podziały stron w książkach, oparte o złotą proporcję. W trzecim rozdziale autorka stara się znaleźć podstawy, pozwalające tłumaczyć kondycję współczesnego człowieka typograficznego, obiektu w formie książki oraz sytuację artysty-projektanta. Powołuje się tutaj na przedstawicieli dwudziestowiecznych nurtów filozoficznych. Tekst, który poprowadził autorkę to *Ponowoczesność i kres historii* Gianni Vattimo

Druga część rozprawy to opis pracy projektowej. Jest to zbiór dziewięciu książek, które opierają się swoim kształtem na klasycznym złotym podziale. Każda książka to właściwie inna historia. To, co je łączy to wspomniany złoty podział, estetyka oraz miejsce o którym traktuje. Dziewięć obiektów z cyklu *Satzspiegel* posiada te same proporcje wymiarów oraz szaroniebieski kolor okładki. Są one wykonane w różnych technikach graficznych i mają różne rodzaje oprawy. Łączy je forma uwzględniająca złoty podział oraz zagadnienie projektowe związane ze spiralą wzrostu. Całość przeprowadzona jest bardzo wnikliwie i odpowiednio opatrzona przypisami oraz bogatą bibliografią. Część teoretyczna jest napisana ze swadą, dobrze się ją czyta. Część projektowa jest bardzo interesująca i posiada głębokie, inspirujące treści. Jest ona tworzeniem dzieł sztuki w postaci książek artystycznych i jednocześnie przekazem ciekawych treści poznawczych. Doktorantka jest także uwrażliwiona na zagadnienia typograficzne. Dla potrzeb powyższej pracy doktorskiej stworzyła krój liter *Friedeborn*. Cała praca projektowa poświęcona jest Jej rodzinnemu miastu Szczecinowi, z którym jak widać jest mocno związana.

Uważam, że praca doktorska pt. *Satzspiegel. Symboliczna przestrzeń książki* autorstwa mgr Agaty Kosmacz jest szczególnie wyróżniająca się i kwalifikuje się do publikacji.

Konkluzja

Po wnikliwym przeanalizowaniu i ocenie dorobku artystycznego oraz pracy doktorskiej pani magister Agaty Kosmacz pt. *Satzspiegel. Symboliczna przestrzeń książki*, pracy przygotowanej pod opieką promotorską dr hab. Arkadiusza Marcinkowskiego prof. Akademii Sztuki w Szczecinie, z pełnym przekonaniem stwierdzam, że wspomniana praca stanowi oryginalne dokonanie artystyczne oraz wykazuje ogólną wiedzę teoretyczną Kandydata w dziedzinie sztuki plastyczne, w dyscyplinie artystycznej: sztuki piękne oraz potwierdza umiejętność prowadzenia przez wyżej wymienioną Kandydatkę samodzielnej pracy artystycznej oraz że jest Ona dobrą projektantką i pedagogiem. Uważam również, że przedstawiona przez panią Agatę Kosmacz praca doktorska spełnia wymagania Art.13 Ustawy z dnia 14.03.2003 r. z późniejszymi zmianami w zakresie przeprowadzenia czynności w przewodzie doktorskim. Wnoszę niniejszym o nadanie Jej stopnia doktora sztuki w dziedzinie sztuki plastyczne, w dyscyplinie artystycznej: sztuki piękne.

Andrzej Maciej Lubowski